

Pedagogisch werkplan

Naam Locatie	Het Ganzennest
Adres	Modem 23 7741 MA Coevorden
Telefoonnummer	0524-522100
LRK nummer	189529398
Opvangsoort	Kinderdagverblijf

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	4
Inleiding.....	5
Hoe ontwikkelen kinderen zich en waarom is spelen zo belangrijk?	6
De lichamelijke ontwikkeling	6
De verstandelijke ontwikkeling	6
De sociaal emotionele ontwikkeling.....	6
Seksuele ontwikkeling van kinderen	7
Hoe wordt het zelfbeeld en zelfvertrouwen van kinderen versterkt?	7
Pedagogische kwaliteit	8
Onze rol als pedagogisch medewerkers.....	8
De vier pedagogische basisdoelen.....	8
Pedagogisch handelen in observeerbare termen	8
Observeerbare termen	9
Werken aan persoonlijke competenties	9
Werken aan sociaal emotionele veiligheid	10
Werken aan sociale vaardigheden.....	12
Werken aan normen en waarden	13
Op de groep	14
Spelen	14
Spelmateriaal	14
Huilen.....	14
Inspraak van kinderen	14
Onze dagindeling	15
Activiteiten.....	17
Regels en afspraken.....	18
Grenzen stellen en corrigeren	18
Slapen	18
Zindelijkheid.....	19
Computers, tablets, smartphones	19
Eten en drinken	19
Mentorschap	20
Taalbeleid en meertaligheid.....	20
Tijdelijke plaatsing op een andere groep of locatie	20
Open deuren beleid	21
Wennen.....	22
Begin en eind van de dag	22
De Pedagogisch medewerkers	23
Deskundigheidsbevordering.....	23
Beroepskracht-Kind-Ratio (BKR).....	23

Vaste gezichten	24
Stagiaires.....	24
Vrijwilligers	25
Hoe volgen wij de kinderen in hun ontwikkeling	26
Doorgaande lijn en de overdracht	26
Kinderen met opvallend gedrag	26
(Tijdelijke) bijzondere gezinsomstandigheden	27
Verwijsindex.....	27
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	27
Pesten	27
Uitstapjes	28
Zwemmen	28
VVE (voor- en vroegschoolse educatie)	29
Ouderbetrokkenheid	31
Oudercommissie (OC)	31
Social Media	31
Ons gebouw en de omgeving	32
Veiligheid en gezondheid.....	33
Het vier-ogenprincipe	33
Ziekte bij kinderen	33
Calamiteiten	34
Achterwacht.....	34
Index kwaliteitshandboek	35

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch werkplan van Kinderopvang Het Ganzennest.

Dit werkplan geeft (samen met het pedagogisch beleidsplan) ouders, pedagogisch medewerkers en andere belangstellenden inzicht in onze manier van werken en omgaan met de kinderen op onze locatie.

Het pedagogisch werkplan is de praktische uitwerking van ons pedagogisch beleidsplan. Samen vormen zij ons pedagogisch beleid.

Het is geschreven voor en door onze (pedagogisch) medewerkers, vrijwilligers en stagiaires. Tevens is het een informatiebron voor (toekomstige)ouders en andere belangstellenden.

Het pedagogisch werkplan beschrijft uitgebreid onze visie, de ontwikkeling van kinderen, het belang van spelen en hoe wij hier op onze locatie mee omgaan.

Het motto van Kids First COP groep is: Wij zeggen wat wij doen, wij doen wat wij zeggen. Dus wat in het pedagogisch werkplan staat, is bij ons terug te zien 'op de werkvloer'.

Soms wordt verwezen naar bijbehorende formulieren of protocollen. Dit zijn werkdocumenten voor ons als pedagogisch medewerkers en terug te vinden in ons (digitale) kwaliteitshandboek.

Indien in dit document wordt gesproken over 'ouders', bedoelen wij eveneens de verzorger(s).

Met 'manager' wordt bedoeld diegene die leiding geeft aan één of meerdere locaties.

Het pedagogisch beleids- en werkplan zijn te vinden op onze website www.kidsfirst.nl. U kunt deze ook te allen tijde inzien op de locatie.

Wij wensen u veel leesplezier toe. En heeft u vragen, dan staan wij u graag te woord!

Team Het Ganzennest

Datum augustus 2018

Inleiding

Kids First COP groep biedt kinderopvang in de breedste zin van het woord in Groningen, Friesland en Drenthe. Met een groot aantal peuteropvanglocaties¹, kinderdagverblijven en buitenschoolse opvanglocaties zijn wij vaak dicht bij de ouders in de buurt te vinden.

Onze visie

Elk kind verdient een plek waar geborgenheid wordt geboden, waar met liefde voor hem gezorgd wordt, waar hij kan spelen en waar hij zich mag ontwikkelen in zijn eigen tempo.

Onze missie

Kids First COP groep is meer dan alleen een opvangplek: Wij willen kinderen iets mee geven waar zij de rest van hun leven plezier van hebben.

Kinderen op de eerste plaats

Elk kind kan bij ons terecht ongeacht achtergrond, cultuur of godsdienst. We werken kindgericht: we respecteren kinderen zoals ze zijn, bieden hun liefdevolle aandacht en geborgenheid, geven hun de ruimte om zich te ontwikkelen, maar stimuleren vooral om te spelen en kind te zijn. Avontuurlijk, speels, actief, energiek, initiatiefrijk en stoutmoedig. Dat is wat kinderen bij ons mogen zijn. Wij zetten hun behoeftes op de eerste plaats. Ontwikkelen doen ze in hun eigen tempo.

Regio en wijkgericht, met aandacht voor verschillen

Wij willen op verschillende locaties een integraal aanbod neerzetten, waar ouders, partners en medewerkers blij van worden. Wij bieden in een dorp, stad of wijk altijd een vast aanspreekpunt en een bekend gezicht. Er is één leidinggevende (een zogeheten team- of wijkmanager) verantwoordelijk voor één regio of wijk, wat betreft de aansturing van de locaties en haar medewerkers.

Wij zijn een organisatie met een uniform beleid, maar er mogen ook verschillen zijn. Eigenheid wordt op elke locatie gevormd door medewerkers, kinderen en hun ouders. Dat maakt elke locatie bijzonder en geeft het een waardevolle plek binnen de directe omgeving. Wij voelen ons verbonden met de mensen en organisaties om ons heen. Onze maatschappelijke betrokkenheid is groot, de zorg voor kinderen is een samenspel van ouders, kinderopvang, school en andere partners. We weten graag wat er leeft om te kunnen ondersteunen waar het mogelijk is.

Dit pedagogisch werkplan is een jaarlijks terugkerend punt op de agenda van onze team- en oudercommissievergaderingen. De manager bespreekt en toetst de pedagogische kwaliteit tijdens locatiebezoeken, teamevaluaties en indien nodig via individuele gesprekken.

---

¹Dit wordt ook wel peuterschool, spelleergroep of peuterspeelzaal genoemd. Wij spreken in dit document verder alleen over peuteropvang

Hoe ontwikkelen kinderen zich en waarom is spelen zo belangrijk?

Voordat wij meer informatie geven over hoe wij op onze locatie werken, zetten wij eerst uiteen hoe wij de ontwikkeling van kinderen zien en waarom spelen zo belangrijk is. Dus ook: Hoe belangrijk onze rol als kinderopvang is!

Wij onderscheiden de volgende ontwikkelingsgebieden:

De lichamelijke ontwikkeling

Door middel van spelen en bewegen wordt de ontwikkeling van kinderen gestimuleerd. Motoriek (grote en fijne) en de algehele ontwikkeling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Spelenderwijs en experimenterend leert een kind een hoop van de wereld om zich heen. Buitenspelen is essentieel om deze en andere ervaringen op te doen. Buiten kom je in aanraking met verschillende materialen en uiteenlopende omstandigheden. De motorische ontwikkeling van kinderen kent verschillende mijlpalen. Kinderen leren zitten, kruipen, staan, lopen, rennen en fietsen. Door te oefenen leren ze hoe te bewegen en hoe ze hun lichaam kunnen gebruiken. Er is bij ons voldoende ruimte en aandacht voor de lichamelijke ontwikkeling doordat er elke dag ruimte is voor vrij spel. Op deze momenten creëren en benutten wij kansen om de motoriek en de lichamelijke ontwikkeling te stimuleren. Daarnaast heeft buitenspelen een vaste plek in het dagritme.

De verstandelijke ontwikkeling

Hoe groter ze worden, hoe beter kinderen de wereld om zich heen leren begrijpen. Hun geheugen wordt beter, zodat ze dingen kunnen onthouden, en ze leren oplossingen te bedenken.

Denken heeft te maken met taal, met begrijpen, met onthouden en met het oplossen van 'probleempjes'. Hoe meer ervaringen kinderen op doen, hoe meer ze gaan begrijpen en onthouden. Kinderen zijn in staat om te leren doordat hun geheugen zich ontwikkelt en doordat ze abstracter gaan denken en leren informatie in te delen. Ze leren ook door te kijken naar wat de mensen om hen heen doen, en dat na te doen.

Hoe verloopt het leerproces?

Leren is een proces dat te maken heeft met het denkvermogen en met het verwerken van informatie. Kinderen verwerken de informatie die ze krijgen. Dat wil zeggen dat ze informatie opslaan, ordenen, verbanden leggen met wat ze al weten en de informatie toepassen in nieuwe situaties.

Eigen tempo in denkontwikkeling

Alle kinderen maken dezelfde denkontwikkeling door, ieder kind in een eigen tempo. Aanleg speelt hierbij een rol, maar ook de manier waarop de omgeving de kinderen in alledaagse situaties in en om het huis/opvang uitdaagt om na te denken.

De sociaal emotionele ontwikkeling

Naarmate kinderen zich emotioneel verder ontwikkelen, krijgen ze het vermogen om eigen gevoelens en die van anderen te herkennen. Een goed voorbeeld is hierbij van essentieel belang.

Wat is sociaal/emotionele ontwikkeling?

Sociale ontwikkeling en emotionele ontwikkeling hangen nauw samen. Kinderen leren om rekening te houden met anderen, zich te houden aan regels, op hun beurt te wachten, te delen, samen te spelen en nog veel meer sociale vaardigheden. Om dat te kunnen, moeten kinderen leren om hun eigen gevoelens en de gevoelens van anderen te zien, te begrijpen en ermee om te gaan.

- **Zelfkennis en zelfvertrouwen**

Bij een goede emotionele ontwikkeling hoort ook zelfkennis, een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen. Kinderen die zich emotioneel goed ontwikkelen, kunnen zich als ze wat groter worden goed inleven in anderen en daardoor goed met anderen samenwerken.

- **Gevoelens leren uiten**

Een peuter heeft alle gevoelens die volwassenen ook hebben, maar begrijpt die gevoelens nog niet. Peuters kunnen daar nog niet goed over praten en ze moeten nog leren hoe ze gevoelens op een goede manier kunnen uiten. Dat is voor een peuter nog heel lastig.

- **Ik en de ander**

Iedere peuter ontwikkelt een eigen identiteit en merkt dat andere mensen ook gedachten en gevoelens hebben. Vanaf een jaar of 3 begint een kind zich stapje voor stapje een beetje in te leven in andere mensen. Dat gaat heel geleidelijk.

Hoe wordt de emotionele ontwikkeling gestimuleerd?

Wij helpen een kind zich emotioneel te ontwikkelen door betrokken te zijn en er voor het kind te zijn. Daarmee wordt een goede basis gelegd. Kinderen moeten leren om hun eigen gevoelens en de gevoelens van anderen te zien, te begrijpen en ermee om te gaan.

Het is van belang dat kinderen leren over gevoelens en emoties te praten, deze onder woorden te brengen en op een goede manier te uiten. Dat kan heel lastig zijn. Daar kunnen volwassenen hen bij helpen door betrokken te zijn en er voor het kind te zijn wanneer het hen nodig heeft.

Seksuele ontwikkeling van kinderen

Kinderen maken tijdens hun groei in vele opzichten een ontwikkeling door. Dat geldt ook voor hun lichaam, gevoelens ten opzichte van zichzelf en anderen, hun denkwijze maar ook voor hun seksualiteit. In het protocol 'afspraken m.b.t. seksuele ontwikkeling' hebben wij richtlijnen t.a.v. dit onderwerp vastgesteld.

Wij geven geen seksuele voorlichting. Wanneer er vragen zijn van kinderen beantwoorden wij deze zo goed als mogelijk, waarbij wij rekening houden met de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Wanneer een kind regelmatig vragen stelt over onderwerpen die te maken hebben met seksuele ontwikkeling, dan lichten wij de ouders in, zodat zij een gesprek met het kind kunnen aangaan.

Hoe wordt het zelfbeeld en zelfvertrouwen van kinderen versterkt?

Door te benoemen "dat heb je goed gedaan", maar ook met een aai over de bol laten wij onze waardering voor een kind zien. Wanneer het nodig is om grenzen te stellen, proberen wij te achterhalen waar het gedrag van het kind vandaan komt. Wij wijzen een kind nooit af, maar leggen op een positieve manier uit wat wij van hem verwachten. Zo leren wij het kind het verband te zien tussen eigen handelen en gevolg. Wanneer wij grenzen stellen, zorgen wij er voor dat een kind zich nooit angstig of onveilig voelt.

Pedagogische kwaliteit

Onze rol als pedagogisch medewerkers

Wij, als pedagogisch medewerkers van Kids First COP groepbepalen de pedagogische kwaliteit. Daarom kunnen ouders en collega's het volgende van ons verwachten.

Wij handelen volgens het beleid van Kids First COP groep, ook al zou dit afwijken van onze eigen normen en waarden. Wij zijn ons bewust van onze houding en werkwijze en de invloed hiervan op het pedagogisch klimaat. Door een ontspannen en open houding naar de kinderen, de ouders en naar elkaar, creëren wij een positieve sfeer in de samenwerking. Zo ook door verbaal en non-verbaal duidelijk te zijn.

Wij zorgen er voor dat de locatie veilig en kindgericht is en houden hierbij rekening met de leeftijd en de ontwikkeling van de kinderen.

De vier pedagogische basisdoelen

In ons pedagogisch beleidsplan hebben wij de vier pedagogische basisdoelen beschreven.

Hoe geven wij verantwoord vorm aan de uitvoering van deze vier basisdoelen. Dat doen wij op onderstaande wijze, waarbij wij te allen tijde, bij ieder individueel kind, rekening houden met de ontwikkelingsfase waarin hij/zij zich bevindt.

1^e Wij gaan op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om, tonen respect voor hun autonomie en zelfstandigheid. Hierbij stellen wij grenzen en bieden wij structuur, zodat de kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen;

2^e Wij dagen de kinderen spelenderwijs uit in de ontwikkeling van hun motorische, cognitieve, creatieve en taalvaardigheden. Hierdoor kunnen en mogen zij steeds zelfstandiger functioneren in een veranderende omgeving;

3^e Wij begeleiden kinderen in hun interacties, waarbij wij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden bijbrengen. Zo leren zij steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden;

4^e Wij stimuleren de kinderen om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

Pedagogisch handelen in observeerbare termen

Wij zeggen wat wij doen en wij doen wat wij zeggen.

Wij hebben duidelijke en observeerbare termen opgesteld aan de hand waarvan wij uitvoering geven aan de pedagogische basisdoelen.

Deze zijn uitgewerkt in het volgende hoofdstuk.

Observeerbare termen

Een wettelijke vereiste is dat in het pedagogisch beleid, in observeerbare termen het volgende beschreven wordt: De wijze waarop de emotionele veiligheid van kinderen wordt gewaarborgd, de mogelijkheden voor kinderen tot de ontwikkeling van hun persoonlijke- en sociale competentie, en de wijze waarop de overdracht van normen en waarden aan kinderen plaatsvindt.

Om aan deze wettelijke vereiste te voldoen, hebben wij deze paragraaf daarom in de 'Ik-vorm' opgesteld.

Werken aan persoonlijke competenties

Hoe doe ik dat als pedagogisch medewerker?

Kind: "Ik vertrouw op mezelf en ik heb vertrouwen in de ander"

Als pedagogisch medewerker

- laat ik kinderen situaties en spelmaterialen zelf kiezen, ervaren en ontdekken en houd hierbij rekening met de veiligheid van de kinderen
- geef ik kinderen verantwoordelijkheid, waar ze dit aan kunnen, b.v. door ze de tafel te laten dekken, speelgoed op te laten ruimen of hun eigen conflicten te laten oplossen
- laat ik bij alles wat ik doe het plezier en het ontdekken van de kinderen centraal staan en niet het eindresultaat

Kind: "Ik ben goed zoals ik ben"

Als pedagogisch medewerker

heb ik oog en respect voor 'de eigenheid' van elk kind door rekening te houden met zijn gevoelens, mogelijkheden, wensen, en ideeën

Kind: "Ik heb een mening"

Als pedagogisch medewerker

- laat ik de kinderen meedenken over regels en activiteiten op de groep. Bijvoorbeeld door te vragen wat ze willen doen die dag. Hierbij houd ik rekening met de leeftijd van de kinderen
- draag ik er zorg voor dat de mening van alle kinderen serieus wordt genomen en dat er naar alle kinderen wordt geluisterd tijdens individuele gesprekken, groeps gesprekken en bij spelmomenten

Kind: "Ik word gestimuleerd in mijn ontwikkeling en kan mijn talenten ontdekken"

Als pedagogisch medewerker

- bied ik bewust activiteiten en spelmaterialen aan om de ontwikkeling van de kinderen te bevorderen
- zorg ik er voor dat kinderen hun talenten kunnen ontdekken door ons activiteiten aanbod hier bewust op af te stemmen en aan te sluiten bij hun talenten en ontwikkelingsfase.

Werken aan sociaal emotionele veiligheid

Hoe doe ik dat als pedagogisch medewerker?

Kind: "ik weet wie er voor me zorgt"

Als pedagogisch medewerker

- begroet ik alle kinderen persoonlijk. Voor de kinderen is het zo duidelijk wie er die dag werkt.
- stel ik mij voor aan een nieuw kind en geef ik een rondleiding
- stel ik me als invalkracht voor aan alle kinderen
- zorg ik er voor dat ik zoveel mogelijk in het zicht blijf van het kind

Kind: "ik voel me ontspannen en ik voel me thuis"

Als pedagogisch medewerker

- zorg ik voor een huiselijke en ontspannen sfeer op de groep.
- stem ik zoveel mogelijk af met ouders over de verzorging en opvoeding van hun kind. Door middel van intakegesprekken, oudergesprekken, gesprekjes bij het halen en brengen en door het invullen van afsprakenlijsten. Hierdoor ben ik op de hoogte van de gezinssituatie van elk kind.
- creëer ik een groepsgevoel door samen te eten en te drinken en door kinderen actief te betrekken bij groepsgesprekken, (gezelschaps)spelen en andere activiteiten.
- geef ik kinderen de ruimte tot individuele bezigheden buiten de groep.

Kind: "ik voel me geliefd en ik mag en durf mezelf te zijn"

Als pedagogisch medewerker

- Communiceer ik respectvol met de kinderen, door te luisteren naar hun verhalen en hier positief op te reageren.
- verhef ik mijn stem niet
- geef ik complimentjes, zowel verbaal, door bijvoorbeeld te benoemen "dat heb je goed gedaan", of "wat heb je dat leuk verteld" als non-verbaal door middel van een aai over hun bol, een knipoog of een knuffel.
- Zorg ik voor een open sfeer, waarin iedereen zijn verhaal mag vertellen en mag zijn wie hij is. Ik let er hierbij op dat ik rolbevestiging vermijd.

Als pedagogisch medewerker

- heb ik individuele aandacht voor elk kind
- begroet ik alle kinderen bij binnenkomst en bij het weggaan. Hierbij heb ik een actieve houding, maak ik oogcontact en spreek ik het kind op kind hoogte aan.
- geef ik individuele aandacht bij verschoonmomenten, individuele activiteiten zoals een spelletje doen, voorlezen of gesprekjes.
- heb ik een ontspannen, open en positieve en actieve luisterhouding, naar de kinderen en maak altijd oogcontact.
- kom ik waar nodig terug op gedeelde belangrijke momenten van het kind.

Kind: "ik krijg hulp als dat nodig is en ik voel me gehoord"

Kind: "Ik voel me gezien en ik krijg de aandacht die ik nodig heb"

Als pedagogisch medewerker

- ben ik er voor het kind op moeilijke momenten.
- luister ik naar het kind, respecteer en heb begrip voor zijn gevoelens, troost het kind en geef ruimte voor verdriet en boosheid
- help ik het kind door te achterhalen waar het mee zit en probeer indien dat nodig is samen met het kind een oplossing te zoeken.
- Zorg ik er voor dat pesten in of buiten de groep altijd bespreekbaar wordt gemaakt en dat de kinderen hierin goed worden begeleid

Als pedagogisch medewerker

- laat ik oudere kinderen meedenken over de groepsregels, en zie er op toe dat de regels op een positieve manier worden besproken, door te benoemen wat er wel mag en niet te benoemen wat er niet mag. Voorbeeld: "we lopen rustig in de ruimte" i.p.v. : "je mag niet rennen in de ruimte".
- bied ik structuur door duidelijkheid te geven over regels
- werk ik volgens een vast dagritme. Hierbij vertel ik de kinderen wat er wanneer wordt gedaan en ik bereid ze hier op voor, ik heb hierbij oog voor de behoeftes van kinderen. Bijvoorbeeld door: niet te strak vast te houden aan het dagritme maar hier van af te wijken wanneer de kinderen nog leuk aan het spelen zijn en bijvoorbeeld iets later te gaan eten
- draag ik er zorg voor dat de regels van de groep duidelijk zijn voor de kinderen, ik geef hier het goede voorbeeld, leg de regels uit en zie er op toe dat de regels gevolgd worden. Bijvoorbeeld handen wassen voor het eten.

Kind: "Ik krijg structuur aangeboden"

Werken aan sociale vaardigheden

Hoe doe ik dat als pedagogisch medewerker?

Kind: "Ik groei in contact met anderen, maak deel uit van een groep en ontdek hoe het is om vrienden te maken"

Als pedagogisch medewerker

- stimuleer ik kinderen om samen te spelen en van elkaar te leren door activiteiten aan te bieden waarbij alle kinderen de ruimte krijgen om iets te vertellen, te laten zien van zichzelf, naar elkaar te luisteren en elkaars mening te respecteren
- stimuleer ik kinderen om samen te werken, bijvoorbeeld door ze gezamenlijk een taakje te geven zoals materiaal klaar zetten of op te ruimen

Kind: "Ik groei door aandacht en durf mezelf te uiten"

Als pedagogisch medewerker

- zorg ik voor een positieve sfeer waarin kinderen zichzelf durven te zijn
- geef ik elk kind individuele aandacht door ze aan het woord te laten, ze aan te moedigen iets te vertellen en naar elkaar te luisteren

Kind: "Ik leer ruzies op te lossen en naar elkaar te luisteren"

Als pedagogisch medewerker

- begeleid ik de kinderen bij conflicten en pas ik de begeleiding aan op de leeftijd en ontwikkeling van het kind. Ik benoem wat ik zie en vraag wat er aan de hand is. Ik leer de kinderen naar elkaar te luisteren, bied oplossingen bij jonge kinderen en leer hen te verwoorden wat hen dwars zit en stimuleer en begeleid ik oudere kinderen het zelf te doen, door hen zelf oplossingen te laten bedenken. Indien nodig reik ik voorbeelden aan.
- geef ik kinderen complimenten wanneer ze samen een conflict hebben opgelost.

Werken aan normen en waarden

Hoe doe ik dat als pedagogisch medewerker ?

Kind: "Ik voel me gewaardeerd en ik doe de dingen zoals ik ze doe"

Als pedagogisch medewerker

- bied ik kinderen een veilige basis door belangstelling en betrokkenheid te tonen en me er van bewust te zijn dat elk kind zich ontwikkelt op zijn eigen manier
- stimuleer ik het kind om in kansen te denken en te geloven in eigen kunnen. Ik moedig het aan en waardeer het kind voor zijn inzet en doorzettingsvermogen.

Als pedagogisch medewerker

- benader ik alle kinderen gelijkwaardig.
- geef ik bewust aandacht aan ieder kind
- draag ik er zorg voor dat alle kinderen een volwaardige positie hebben in de groep
- heb ik aandacht voor het unieke van elk kind, zoals, het zien van talenten, en eigenheid, bijvoorbeeld benoemen: "wat heb jij mooi rood haar" of "wat kun jij mooi tekenen" "ik heb bruine ogen, welke kleur ogen heb jij?"

Kind: "Ik leer dat er verschillen zijn én ik leer dat iedereen gelijkwaardig is"

Als pedagogisch medewerker

- ben ik me er van bewust dat gebeurtenissen en feesten mensen verbindt en een saamhorigheidsgevoel creëert. Een gebeurtenis kan een verdrietige gebeurtenis zijn zoals het overlijden van een dierbare, maar ook een indrukwekkende gebeurtenis in het nieuws.
- Met de kinderen vier ik verjaardagen, reguliere feestdagen en feestelijke gebeurtenissen die in de wereld van het kind belangrijk zijn, zoals bijvoorbeeld Sint Maarten, dierendag of de geboorte van een broertje of zusje. Dit doen we door bijvoorbeeld de ruimte te versieren, een feesthoed te maken, of te zingen
- heb ik aandacht voor gebeurtenissen door er met elkaar of individueel over te praten en stimuleer ik kinderen zich erover te uiten door bijvoorbeeld een tekening te maken.

Kind: "Ik vier alle leuke dingen in het leven en sta stil bij gebeurtenissen"

Kind: "Ik leer dat er grenzen zijn"

Als pedagogisch medewerker

- leer ik kinderen op een positieve en natuurlijke manier de regels van de groep
- reik ik kinderen grenzen aan, door uit te leggen waarom iets wel of niet mag en consequent met regels om te gaan

Op de groep

De kinderen worden opgevangen in een vaste groep. Door de herkenbaarheid van de ruimte en de bekendheid met de andere kinderen en met ons, voelt het kind zich veilig en vertrouwd.

Naarmate de kinderen ouder worden, wordt er vaker gespeeld op een andere groep, maar de eigen stamgroep/basisgroep blijft de basis van waaruit wordt gespeeld en gegeten.

Tijdens een dag(deel) op de groep gebeurt er van alles. Wij 'handelen' constant. De ene keer is dit vanzelfsprekend, de andere keer minder.

In dit hoofdstuk stippen wij allerlei onderwerpen aan, zodat duidelijk wordt wat onze visie hier op is én wat hierin van ons verwacht mag worden.

Spelen

Spelen neemt een belangrijke plaats in de ontwikkeling van het kind in. Vooruit denken, plannen, het uiten van emoties, ervaring opdoen met materialen en contact maken met anderen zijn allemaal vaardigheden die een kind door spel ontwikkelt.

Wij hebben daarom een actieve houding tijdens spelmomenten.

Spelmateriaal

Bij het aanbieden van speelgoed en spel op onze locatie letten wij op de leeftijd van het kind, de ontwikkelingsfase van het kind, voldoende afwisseling en het stimuleren van de fantasie en veiligheid. We presenteren het speelgoed op een aantrekkelijke manier, doen mee met (fantasie)spel en zetten kinderen aan tot spel.

Huilen

Als kinderen huilen heeft dat altijd een reden. Heeft het kind honger, pijn, verdriet of wil het aandacht? Wij proberen te achterhalen waarom het kind huilt en nemen de reden serieus. Wanneer een kind regelmatig verdrietig is, bespreken wij dit met ouders, maar volgen hierbij wel de visie van onze organisatie. Wij realiseren ons dat de belevingswereld van een kind anders is dan die van onszelf. Wij zorgen er voor dat de behoefte van het kind wordt gezien. Wij laten een kind dat huilt niet alleen, troosten het of maken afspraken.

Sommige kinderen 'jengelen' zichzelf in slaap. Wij houden goed in de gaten of het kind na een paar minuten in slaap valt. Zo niet, dan bekijken wij of wij er naar toe moeten gaan om te troosten. Wij laten een kind nooit te lang huilen, waardoor het zich onveilig kan gaan voelen

Inspraak van kinderen

Kinderen mogen bij ons meedenken en meebeslissen over zaken op de locatie die hen aangaan. Dit is goed voor hun zelfvertrouwen, communicatieve vaardigheden en het stimuleert de betrokkenheid van 'onze' kinderen. Meebeslissen begint al bij het kiezen van eigen beleg op de boterham tot het meedenken over de aanschaf van speelgoed, de inrichting en het activiteiten aanbod.

Onze dagindeling

De dagindeling op onze locatie ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Wammes Waggel

tijden	activiteit	Leeftijd kinderen	Bijzonderheden
7.30 – 9.00	Vrij spel	0 – 4jr	Kinderen worden gebracht.
9.00 – 9.30	Gezamenlijk opruimen en fruit eten en drinken	0 – 4jr	Aan tafel zingen we liedjes en is gelegenheid voor een gesprek of verhaaltje voorlezen.
9.30 – 10.30	Dreumesen + baby's die er behoefte aan hebben worden naar bed gebracht. De overige kinderen gaan vrij spelen (binnen of buiten) of gaan samen een gerichte activiteit doen.	0 – 4jr	
10.30 – 10.45	Verschonen, toiletteren en handen wassen	0 – 4jr	
10.45 -11.15	Vrij spelen (binnen of buiten) of een gerichte activiteit doen.	0 – 4jr	
11.15 – 11.30	Samen opruimen en handen wassen.	0 – 4jr	
11.30 – 12.15	Samen aan tafel voor de broodmaaltijd	0 – 4jr	
12.15 – 13.00	De kinderen die er behoefte aan hebben gaan slapen. Verschonen, toiletteren en handen wassen.	0 – 4jr	Tussen de middag kunnen kinderen gehaald worden tussen 12.30 en 13.00u. En gebracht tussen 13:00 en 13:30.
13.00 – 14.30	Met de kinderen die niet (meer) slapen, wordt een rustige activiteit gedaan.	0 – 4jr	
14.30 – 15.00	Cracker eten en drinken (thee/water)	0 – 4jr	
15.00-16.00	Dreumesen + baby's die er behoefte aan hebben, worden naar bed gebracht. Vrij spel (binnen of buiten) of een gerichte activiteit doen.	0 – 4jr	
16.00 – 16.15	Verschonen, toiletteren en handen wassen	0 – 4jr	
16.15 – 16.30	Koekje eten en drinken (water)	0 – 4jr	
16.30 – 18.30	De kinderen worden opgehaald. Vrij spelen voor de kinderen.		De kinderen die na 17.30u worden opgehaald, kunnen meegebracht eten van thuis bij ons opeten om 16:30. Kinderen tot 18mnd krijgen altijd groentepotje van ons, en geven we op tijden die ouders aangeven..

<i>Gijs Gans</i>			
tijden	Activiteit	Leeftijd kinderen	Bijzonderheden
7:30-9:00	Vrij spelen	2-4 jaar	Kinderen van Gijs Gans worden tot 8:00/8:30 opgevangen op Wammes Waggel en gaan dan samen met de pm'er naar Gijs Gans
9:00-9:10	Gezamenlijk opruimen	2-4 jaar	Niet- kot kinderen worden om 9 uur gebracht
9:10-9:15	Logo 3000	2-4 jaar	
9:15-9:45	Fruit eten	2-4 jaar	Onder het fruit eten word er een boek voorgelezen, is er gelegenheid voor een gesprekje en bespreken we de dagritme kaarten
9:45-10:00	Kring maken en kringgesprek	2-4 jaar	Hierbij gebruiken we altijd de handpop
10:00-10:30	Activiteit Piramide	2-4 jaar	Dit kan zowel binnen als buiten aangeboden worden
10:30	Toilet bezoek/verschonen	2-4 jaar	
10:45-11:15	Vrij spel, buiten spelen, vertelplaat	2-4 jaar	
11:15-11:30	In de kring	2-4 jaar	We sluiten de ochtend af. Niet – kot kinderen worden om 11:30 opgehaald. Aansluitend wassen de kinderen hun handen voor ze aan tafel gaan.
11:30-12:15	Samen aan tafel voor een broodje	2-4 jaar	
12:15 – 13:00	De kinderen die er behoefte aan hebben mogen slapen. Toileteren/verschonen en handen wassen	2-4 jaar	Tussen de middag kunnen kinderen gehaald worden tussen 12.30 en 13.00u. En gebracht tussen 13:00 en 13:30.
13:00-14:30	Met de kinderen die niet (meer) slapen, wordt een rustige activiteit gedaan.	2-4 jaar	
14;30-15:00	Cracker eten en drinken (thee/water)	2-4 jaar	
15:00- 16:00	Vrij spel (binnen of buiten) of een gerichte activiteit doen.	2-4 jaar	
16:00-16:15	Verschonen, toiletteren en handen wassen	2-4 jaar	
16:15- 16;30	Koekje eten en drinken	2-4 jaar	

16:30-18:30	(water) De kinderen worden opgehaald. Vrij spelen voor de kinderen.	2-4 jaar	De kinderen die na 17.30u worden opgehaald, kunnen meegebracht eten van thuis bij ons opeten om 16:30. (vanaf 17:30 gaat Gijs Gans samen met Wammes Waggel)
-------------	--	----------	---

Activiteiten

De activiteiten die wij aanbieden zijn gericht op de vier seizoenen, feestdagen (zoals bv. Kerst en Sinterklaas) en thema's. Daarnaast ook op het ontwikkelen en stimuleren van de motorische vaardigheden (denk aan knutselen, spelactiviteiten), de taalontwikkeling (kringgesprek, voorlezen, zingen) en de sociaal-emotionele ontwikkeling (denk aan: in de poppenhoek spelen, samen spelletjes doen).

Jaarlijks hebben wij met alle kinderen van Het Ganzennest ons uitje. Ook hebben wij een familieweek, zomerfeest, nieuwjaarsreceptie, Sint Maarten en vieren wij onze eigen verjaardag.

Samenwerking Dagelijks Leven

KDV Het Ganzennest en BSO De Wildebras zijn een samenwerking aangegaan met Dagelijks Leven Het Drostenhuis.

In het Drostenhuis wonen mensen met geheugenverlies. Op de website van Dagelijks Leven kan meer informatie over deze instelling gevonden worden. www.dagelijks-leven.nl

1 x in de maand gaan maximaal 4 kinderen van of het KDV, of de peutergroep of de BSO met een pedagogisch medewerker naar Het Drostenhuis.

Daar doen wij dan een themagerichte activiteit.

Denk bijvoorbeeld aan pannenkoeken bakken op pannenkoekendag. Met Sint Maarten met onze lampion daar lopen. Zingen met de bewoners, of gezellig knutselen.

Deze planning wordt afgestemd met de activiteitenbegeleidster van Dagelijks Leven en een van ons.

Zodra er iets op de planning staat, worden de ouders van het desbetreffende kind dat mee mag op de hoogte gesteld hiervan.

Logo 3000

Wij maken wij gebruik van Logo 3000.

Logo 3000 is een hulpmiddel om de woordenschat van kinderen uit te breiden.

Met Logo 3000 maak je gebruik van de Basiswoordenlijst voor Amsterdamse Kleuters (de BAK).

Doormiddel van leerkrachtkaarten, woordwebben en praatplaten leer je de kinderen op een speelse wijze de woorden aan.

Boekstart

Wij vinden lezen erg belangrijk.

Daarom zijn wij een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Boekstart in de kinderopvang.

In 2018 is een van onze collega's opgeleid tot (voor)leescoördinator.

Het project Boekstart in de kinderopvang is onderdeel van het programma Kunst van lezen. Doelstelling van het project is het positief stimuleren van kijk- en leesgedrag bij (zeer) jonge kinderen.

Regels en afspraken

Bij Kids First COP groep hebben wij algemene regels en afspraken gemaakt.

De specifieke huisregels van onze eigen locatie hangen op kantoor.

Met ouders maken we individuele afspraken over hun kind en leggen dit schriftelijk vast.

Grenzen stellen en corrigeren

Naast het ondersteunen van kinderen op een positieve manier is het soms ook nodig om gedrag te corrigeren en grenzen te stellen. Wij houden bij het stellen van grenzen altijd rekening met de leeftijd en de ontwikkeling van het kind.

Als een kind ongewenst gedrag vertoont, proberen wij eerst te achterhalen waar dit vandaan komt.

Het komt wel eens voor dat wij moeten 'bijsturen', bijvoorbeeld omdat er (verbaal) geweld door kinderen onderling wordt gebruikt. In een dergelijke situatie kan het nodig zijn, dat een kind uit een situatie gehaald moet worden. Dit duurt nooit langer dan enkele minuten! Wij zorgen er altijd voor dat het kind in dezelfde ruimte in het zicht van ons blijft en houden hierbij ook rekening met de leeftijd van het kind.

Kinderen uit de bovenbouw kun je bijvoorbeeld samen in een aparte ruimte oplossingen laten zoeken voor hun onenigheid of conflict.

Wij zorgen er voor om het goede voorbeeld te geven en de kinderen ontspannen tegemoet te treden. Een vorm van correctie mag nooit angst oproepen bij een kind.

Afhankelijk van de situatie informeren wij ook de ouders.

Slapen

Wij zorgen voor een veilige en rustige slaapomgeving voor de kinderen op de groep. Dit doen wij op de volgende wijze:

- Om de 15 minuten checken we de kinderen die op bed liggen, door te luisteren aan de deur of te kijken door het raam of gebruik te maken van een goedwerkende babyfoon;
- wij leggen de kinderen zo veel mogelijk in een 'eigen bedje';
- wij leggen de kinderen **nooit** vast tijdens het slapen;
- Wij zorgen voor een consequente benadering en een vast ritueel, zo wennen kinderen aan het slapen;
- wij leggen een kind in een laag bedje als het uit zichzelf kan zitten of staan;
- Als een baby kan draaien, laten wij het niet meer slapen in een kinderwagen
- Wanneer ouders willen dat wij hun kind inbakeren, dan kan dat alleen wanneer ouders hierin worden begeleid door het consultatiebureau en wij instructie hebben gehad. Ouders dienen hiervoor desbetreffende afsprakenformulier in te vullen en te ondertekenen;
- Baby's slapen (wanneer ze nog niet zelf kunnen draaien) niet op hun buik. Slapen op de buik wordt in het algemeen afgeraden, ook door ons. Wanneer ouders toch willen dat hun kind op de buik slaapt, dient dit te worden opgenomen in de ondertekende afsprakenlijst;
- Wij zorgen voor veiligheid in de bedjes door:
  - een kind niet te warm aan te kleden;
  - de sluiting van het bedje goed te controleren. Wanneer er één defect is, wordt het bedje niet gebruikt en melden wij dit direct bij onze leidinggevende;
  - baby's in een goed passende trappelzak (aansluitend bij de armen) te laten slapen;
  - het beddengoed niet 'dubbel te slaan'
  - het bedje kort op te maken zodat de voetjes tegen het voeteneinde liggen;
  - nooit gebruik te maken van: een kussen, hoofd en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koordjes;
  - geen speeltjes op te hangen in bedjes.

- Wij maken gebruik van lutjepotjes (slaaphuisjes). Ouders dienen hiervoor desbetreffende formulier in te vullen en te ondertekenen.

Zindelijkheid

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen wijze en in zijn eigen tempo. Dit geldt ook voor het zindelijk worden. Een kind wordt zindelijk wanneer het daar zelf aan toe is. In overleg met de ouders starten wij met het zindelijk leren worden. Kinderen worden gestimuleerd tot zindelijkheid doordat ze elkaar op het potje of naar de wc zien gaan. De voorbeeldfunctie van andere kinderen is van groot belang. Wij zijn alert op signalen die het kind afgeeft en zullen regelmatig aan het kind voorstellen om op het potje te gaan. Het zindelijk maken van de kinderen doen wij met zachte hand, dwang helpt niet of werkt zelfs averechts. Wij prijzen en belonen het kind voor elke stap dat het zet op de weg naar het zindelijk zijn. Als beloning mogen kinderen een sticker plakken. Het weglaten van de luier doen wij pas na overleg met de ouders.

Computers, tablets, smartphones

Computer en televisie vormen een belangrijk onderdeel van de belevingswereld van kinderen. Spelletjes doen, een leuke activiteit opzoeken op de computer of een filmpje kijken op een regenachtige middag, horen ook bij het activiteitsaanbod op onze locatie bij kinderen vanaf 3 jaar. Daarnaast zorgen wij er voor dat er met mate, onder toezicht en verantwoord, gebruik wordt gemaakt van beeldschermen. Onder beeldschermen verstaan wij: (spel) computers, televisie, dvd recorders, smartphones en tablets. Wij hebben hierover het volgende afgesproken (dit staat ook in het desbetreffende protocol):

- Kinderen moeten altijd toestemming vragen voor het gebruik van (spel)computers en televisie;
- Kinderen mogen niet langer dan een half uur achtereen op de computer of tablet;
- Spelletjes met een agressief of seksueel karakter zijn verboden;
- Tijdens groepsactiviteiten en gezamenlijke maaltijden zijn mobieltjes en tablets van zowel de kinderen als van onszelf opgeborgen. Een kind mag in overleg met ons, zijn mobiel wel gebruiken voor het bellen van zijn ouders;
- onze mobiele telefoons liggen altijd op kantoor in de tas en staan ze op stil.

Computers en televisie zijn slechts een beperkt onderdeel van de activiteiten. Wij stimuleren kinderen vooral om buiten te spelen en mee te doen aan gezamenlijke activiteiten.

Eten en drinken

Gedurende de opvang zijn er één of meerdere eet- en drinkmomenten.

Wij vinden het belangrijk om samen te eten met de kinderen. Wij zorgen ervoor dat er een prettige sfeer is aan tafel, wij stimuleren de kinderen om te eten, maar dringen het niet op en wij bevorderen hun zelfstandigheid. Tijdens de maaltijd geven wij het goede voorbeeld. In ons voedingsbeleid staat meer informatie over o.a. eet- en drink momenten, traktaties en het aanbieden en bereiden van voeding. Het voedingsbeleid is opgenomen in ons kwaliteitshandboek.

Bij ons serveren wij ook water met een smaakje. Dit kan citroen/limoen/munt of iets dergelijks zijn. Wij hebben hiervoor kannen, waaruit kinderen zelf kunnen schenken.

Mentorschap

Ieder kind heeft bij ons een eigen mentor.

Ouders weten wie de mentor is van hun kind, doordat bij ons het intakegesprek gedaan wordt door de desbetreffende mentor. Ook hangen er wasknijpers met foto van de mentor, aan de foto van het kind, dat hangt aan de muur in de groep. Bij wijzigingen van mentor, wordt dit mondeling besproken.

De mentor is het vaste aanspreekpunt voor de ouders en bij oudere kinderen ook voor het kind. Soms vervult de mentor een rol in het contact met andere (externe)professionals.

De mentor volgt actief de ontwikkeling van 'haar mentorkinderen' en, wanneer daar aanleiding voor is en er zorgen of vragen met betrekking tot het betreffende kind zijn, deze inzichtelijk te maken.

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor altijd een van de pedagogisch medewerkers van onze locatie en direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind.

De combinatie van ontwikkelingsgericht werken en de inzet van een mentor maakt dat belangrijke ontwikkelstappen maar ook mogelijke achterstanden tijdig gesignaleerd kunnen worden. Gevolg is tevens dat opgedane kennis over de ontwikkeling van het kind in de opvang niet verloren gaat bij de overgang naar school/bsso.

Taalbeleid en meertaligheid

Taal wordt de hele dag door gebruikt. Lichaamstaal, creativiteit, drama, muziek, fantasie en spel zijn naast de gesproken taal belangrijk voor de ontwikkeling van een kind.

Wij vinden het belangrijk om de taal te stimuleren, te volgen en bij te dragen aan een doorgaande lijn van de taalontwikkeling. Op al onze locaties wordt Nederlands gesproken.

Op onze locaties in Friesland kan ook op individueel niveau Fries gesproken worden met de kinderen.

Op enkele locaties wordt structureel meertalig gewerkt; denk dan aan Fries of Engels als tweede taal. Dit geldt niet voor onze locatie.

Tijdelijke plaatsing op een andere groep of locatie

Tijdens een vakantie of bij een lage bezetting van de groep, worden groepen samengevoegd.

Wanneer de groepsgrootte het toelaat, spelen de groepen samen (kdv en bso).

Op rustige dagen, als de beroepskracht kind ratio het toelaat, voegen wij de BSO, VSO en het KDV samen. Er is dan voor de kinderen een vaste pedagogisch medewerker aanwezig. De KDV kinderen blijven op hun stamgroep en de BSO kinderen worden daarbij samengevoegd. Wij brengen ouders op de hoogte door middel van het roosterbord. Hier staat op vermeld dat de groepen samen gaan spelen.

Wij zijn ons bewust van het leeftijdsverschil en houden het welzijn van de kinderen in de gaten. Door het samenvoegen hebben de kinderen meer gelegenheid tot sociale interactie. De oudere kinderen leren rekening te houden met de jonge kinderen, als ze willen kunnen ze, onder begeleiding, de jongere kinderen helpen. Door de openheid van ons gebouw kan het BSO kind ook spelen op de BSO (dit stimuleert ook de zelfredzaamheid). Wij bieden de BSO kinderen, vanuit ons pedagogisch oogpunt, eventueel passende activiteiten aan op hun eigen groep. De pedagogisch medewerker kan de kinderen van de BSO zien en horen, omdat de twee groepen gescheiden zijn door een traphekje.

Een tijdelijke wijziging voor een deel van de opvang bespreken wij met de ouder. De ouder dient vooraf akkoord te gaan door het tekenen van het toestemmingsformulier 'tijdelijke wijziging groep'. Dit formulier is aanwezig op locatie.

Zo borgen wij de emotionele veiligheid van de kinderen wanneer zij worden opgevangen op een andere groep of locatie:

- Er gaat een voor het kind bekende pedagogisch medewerker mee bij het voorstellen;
- het kind krijgt (voorafgaand) een rondleiding;
- het kind wordt voorgesteld aan de andere kinderen;
- op met name de eerste dag/ de eerste keer zorgen wij er voor dat het kind actief wordt uitgenodigd om deel te nemen aan het vrije- en georganiseerde spel;
- wij besteden extra aandacht aan het kind;
- wij leggen specifieke afspraken rondom het kind schriftelijk vast.

Bij ons is er een mogelijkheid tot het incidenteel afnemen van een extra dag(deel) op de eigen groep, mits de BKR hierbij niet wordt overschreden. Zou de BKR wel worden overschreden, dan onderzoeken wij of de incidentele opvang op een andere groep (mits die er is) mogelijk is. Als dit wat betreft de BKR kan en de verwachting is dat het voor het welzijn van het kind en de andere groep geen problemen oplevert, dan leggen wij dit aan de ouders voor.

Open deuren beleid

Op onze locatie hebben wij een open deuren beleid. Dit betekent dat de kinderen op bepaalde momenten, vanuit hun eigen vaste groep, naar een andere groep/groepsruimte kunnen gaan.

Het werken met een open deuren beleid heeft de volgende voordelen:

- De kinderen krijgen de gelegenheid om ook buiten de eigen veilige groep, eigen contacten en vriendschappen op te doen;
- Ontwikkelingsachterstanden of juist voorsprongen worden eerder gesignaleerd;
- Bij ziekte of afwezigheid van de vaste pedagogisch medewerker zijn er toch nog vertrouwde pedagogische medewerkers van de andere groep aanwezig op hun eigen- of de buurgroep;
- De pedagogisch medewerkers en de kinderen kennen elkaar en kunnen hierdoor de ouders beter informeren over het verloop van de dag en eventuele bijzonderheden;
- De overstap van KDV naar de BSO wordt gemakkelijker;
- Broertjes en zusjes hebben de mogelijkheid elkaar te ontmoeten;
- De groepen kunnen nauw samenwerken aan projecten en thema's;

De belevingsruimte voor de kinderen wordt steeds groter, zij kunnen vrij spelen buiten hun eigen groep

Wij geven op de volgende wijze gestalte aan het open deuren beleid:

- Een kind gaat alleen naar een andere groep als het wil. Dit wordt door ons nagevraagd/in de gaten gehouden;
- Er wordt elkaar om hulp gevraagd. Een andere benadering kan soms helpen;
- Bij vieringen en thema's doen wij gezamenlijke activiteiten;
- Heeft een groep weinig kinderen en gaan we uit wandelen of doen we een bepaalde activiteit, dan vragen wij de kinderen van de andere groep mee;
- Bij het buiten spelen voegen we de groepen meestal samen, één pedagogisch medewerker is dan buiten bij de kinderen en de ander is binnen bij de andere kinderen.

Ook al werken wij met het open deuren beleid, evengoed kiezen wij er voor om op sommige momenten de deuren 'dicht' te houden. Bijvoorbeeld als de groep onrustig is, tijdens het inwerken van een nieuwe collega.

Wennen

Voor kinderen en ouders is de opvang een nieuwe ervaring, waar ook een stuk emotie bij komt kijken.

Wij maken tijd en ruimte om het nieuwe kind en zijn ouders zo goed mogelijk wegwijs te maken en extra aandacht te geven.

Wij overleggen samen met de ouders hoe het wennen wordt opgebouwd.

Nieuwe kinderen kunnen in principe komen wennen op de groep (mits hierbij aan de BKR wordt voldaan), voorafgaand aan de start van de opvang. Op deze manier krijgen zij de kans om vertrouwd te raken met hun groepsgenootjes, de medewerkers en de groepsruimte.

Ouders dienen tijdens het wennmoment telefonisch bereikbaar te zijn, zodat ze hun kind indien nodig direct kunnen ophalen.

Begin en eind van de dag

Het begin en eind van de opvang(mid)dag zijn belangrijke momenten voor het kind. Een goed begin is het halve werk! Daarom besteden wij op de volgende wijze aandacht aan deze momenten.

Bij binnenkomst begroeten wij de kinderen persoonlijk door hen aan te kijken en een goedemorgen te wensen. Wij vragen de ouder of er bijzonderheden zijn en of alles goed gaat met het kind. Daarna gaan we samen met het kind de ouder uitzwaaien. Dit doen we bij een raam of de nooduitgang.

De kinderen worden opgehaald vanaf de kdv groep of buiten. Aan de hand van een leidraad doen wij de overdracht naar ouders. Hier staat op wat ze die dag gedaan hebben en of er bijzonderheden waren die dag. Bij afscheid zeggen wij de ouder en het kind gedag. Tijdens het buitenspelen lopen we met de ouder en kind mee naar het hek en zeggen we deze gedag.

We zeggen bij afscheid tot..... of tot de volgende keer.

Wij vinden een goede overdracht met de ouders belangrijk. Daarom vragen wij van ouders om bij het brengen en halen van hun kind, daar de tijd voor te nemen.

De Pedagogisch medewerkers

Wij werken op onze locatie met een vast team van pedagogisch medewerkers. Wij zijn allemaal gediplomeerd en beschikken over een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) en/of zijn ingeschreven in het personenregister kinderopvang. Op ons whiteboard in de gang kunnen ouders de namen met een foto van ons vinden.

Deskundigheidsbevordering

Wij vinden het belangrijk om onze kennis en vaardigheden bij te houden. Deskundigheidsbevordering van onze pedagogisch medewerkers maakt onderdeel uit van het personeelsbeleid van Kids First.

Onze deskundigheidsbevordering bestaat minimaal uit:

- het volgen van een studiedag en een personeelsbijeenkomst;
- deelname aan een scholingsbijeenkomst bedrijfshulpverlening of kinder-EHBO
- (bij)scholing op het gebied van VVE (voor- en vroegschoolse educatie)

Jaarlijks wordt door P&O een scholingsplan opgesteld.

Beroepskracht-Kind-Ratio (BKR)

Het aantal pedagogisch medewerkers op het aantal kinderen op een groep wordt de beroepskracht-kind-ratio genoemd. Ook de leeftijdsopbouw van de kinderen is hierbij van belang.

Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen. Ook wanneer wij groepen samenvoegen.

De BKR voor onze locatie is als volgt

Naam van de groep	Leeftijd van de kinderen	Maximale aantal kinderen per dag	Aantal medewerkers per dag
Wammes Waggel	0 – 4jr	16	3
Gijs Gans	2 – 4jr	16	3

Wanneer we afwijken van de BKR, dan is dit vastgelegd en met ouders gecommuniceerd d.m.v. het publiceren van de locatie specifieke afspraken op het memobord van onze locatie.

Op hoofdlijnen, komt dit op het volgende neer.

Wij wijken maximaal 0,5 uur af vanaf openingstijd tot 8.30 uur. Vervolgens wijken wij sowieso tijdens de middagpauze af, voor een periode van maximaal 2 uur. Aan het eind van de dag wijken wij mogelijk na 17.30 uur af, maar nooit, wanneer op desbetreffende groep, op die dag al 3 uur is afgeweken van de BKR. Wij wijken namelijk nooit langer dan 3 uur per dag af, want als het nodig is, blijft de vroege dienst wat langer, of begint de late dienst wat eerder.

Concreet betekent dit voor al onze groepen, op alle dagen dat wij mogelijk afwijken op de volgende momenten: ´s Ochtends tussen 8.00 en 8.30, tijdens onze pauze van 12.30 tot 14.30 en aan het eind van de dag tussen 17.30 en 18.00 uur.

Vaste gezichten

Wanneer de kinderen naar de opvang komen, is het fijn voor hen om vertrouwde, bekende gezichten te zien. Daarom werken wij met een vast team en volgen wij de wettelijke eisen inzake het aantal vaste gezichten op de groep.

Tijdens het intakegesprek vertellen wij de ouders wie die 'vaste gezichten' zijn. Mocht daar later iets in wijzigen, dan geven wij dit door.

Stagiaires

Kids First COP groep is een door SBB gecertificeerd leerbedrijf voor de functies van pedagogisch medewerker op MBO 3 en 4 niveau.

Wij vinden het belangrijk een bijdrage te leveren aan het opleiden van toekomstige beroepskrachten. In de opleiding zijn stage periodes opgenomen om de praktijk te kunnen oefenen en toetsen.

De stagiaire beschikt altijd over een geldige VOG en/of registratie in het personenregister kinderopvang en werkt onder toezicht en/of aansturing van een van onze pedagogisch medewerkers. Afhankelijk van het leerjaar en de competenties en vaardigheden van de stagiaire, mag deze onder begeleiding of zelfstandig de verzorgende taken en activiteiten uitvoeren.

Op een aantal locaties van Kids First COP groep is een stagiaire aanwezig.

Voor onze locatie geldt dit ook.

Tijdens de stage verricht de stagiaire activiteiten die functioneel zijn om de opleidingsdoelen te behalen. Wij verwachten van de stagiaire dat zij haar eigen leerproces bewaakt en dat ze bij problemen tijdig haar werkbegeleider inschakelt.

De stagiaire doet mee aan de verschillende taken binnen de opvang, zowel verzorgende als huishoudelijke taken.

Na een inwerkperiode verwachten wij van de stagiaire dat zij zelf een aantal taken zelfstandig uit kan voeren. Bijvoorbeeld voor een paar kinderen een activiteit bedenken.

Wat mag de stagiaire niet:

- Alleen met kinderen op de groep;
- Kinderen temperen;
- De groep alleen afsluiten of openen;
- Medicijnen toedienen;
- Overdracht naar ouders (dit alleen in overleg met de werkbegeleider);
- Zorgen voor chronisch zieke kinderen, alleen in een ruimte met een chronisch ziek kind, of een chronisch ziek kind optillen zonder vooraf instructie/uitleg.

De telefoon opnemen/bellen naar ouders tijdens de inwerkperiode. Na de inwerkperiode eerst onder begeleiding. Telefoongesprekken en oudergesprekken dienen altijd teruggekoppeld te worden naar een vaste medewerker.

BBL-stagiaires

Een BBL-stagiaire verricht dezelfde werkzaamheden als de collega pedagogisch medewerkers, maar doet dit deels 'intellig' (dus binnen de BKR) en deels boventallig (dus 'extra'). Afhankelijk van hoe lang de BBLer bij ons werkt, gaat deze steeds meer intellig en minder boventallig werken. Dit is vastgelegd in het opleidingsplan van de stagiaire. Bij ons werkt momenteel geen BBL-stagiaire.

Snuffelstages

Op onze locatie bieden wij ook ruimte voor snuffelstages waarbij een student kortdurend onbetaald kennis maakt met de opvang. Het gaat dan om een paar dagen 'snuffelen', maar in totaal nooit meer dan 60 uur.

Vrijwilligers

Op sommige locaties van Kids First COP groep werkt een vrijwilliger.
Voor onze locatie geldt dit niet.

De vrijwilliger beschikt altijd over een geldige VOG en/of registratie in het personenregister kinderopvang en werkt onder toezicht en/of aansturing van een van onze pedagogisch medewerkers. Deze pedagogisch medewerker coördineert de werkzaamheden van de vrijwilliger en draagt de eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten en dienstverlening.

Hoe volgen wij de kinderen in hun ontwikkeling

Bij Kids First COP groep worden kinderen het hele jaar 'gevolgd'. Wij werken met een kindvolgsysteem waarbij het mogelijk is om systematisch naar kinderen te kijken. Op onze locatie maken wij gebruik van observatieformulieren.

Iedere locatie heeft een map met het kindvolgsysteem/kinddossier dat gebruikt wordt. Hierin is van alles te vinden zoals observatielijsten, een overzicht van de ontwikkelingsfasen van kinderen en aandachtspunten voor gesprekken met ouders. Minimaal 1x per jaar wordt het kindvolgsysteem ingevuld. Met de informatie die daar uit komt, kunnen wij nog beter inspringen op de individuele behoeften van de kinderen. Ook eventuele ontwikkelingsachterstanden, of juist een kind dat vooruit loopt, kunnen wij met dit systeem signaleren en ons aanbod van voorschoolse educatie hier individueel per kind op aanpassen..

Voor kinderen vanaf 0 tot 4 jaar is er een vragenlijst opgenomen in het kinddossier.

Doorgaande lijn en de overdracht

Overdracht van kdv of peuteropvang naar school vindt plaats via een overdrachtsformulier ('koude' overdracht) en indien nodig via een telefonisch of persoonlijk gesprek ('warme' overdracht). Dit wordt tevens besproken met de ouders. Hiermee zorgen wij er voor dat de doorgaande lijn naar school is gewaarborgd en de school alle benodigde informatie krijgt over de ontwikkeling van het kind.

Op onze locatie is de mondelinge overdracht als volgt geregeld:

Wij werken met de peuterestafette. In dit formulier wordt er overdracht gedaan op het gebied sociaal-emotioneel, taal, motoriek en rekenen, ook komt speel en leergedrag en redzaamheid aan de orde.

Dit formulier wordt aan ouders meegegeven en getekend.

Met goedkeuring van ouders wordt de peuterestafette door ons overgedragen aan school.

De peuterestafette is een overdracht formulier wat gezamenlijk is ontwikkeld.

De 'warme overdracht' gebeurt vooral bij VVE kinderen.

Om een goede overdracht en doorgaande lijn te hebben, nemen wij deel aan de werkgroep 0-6 jaar, daarin wordt beleid omtrent VVE geëvalueerd, besproken en adviezen gegeven. Hieraan nemen verschillende geledingen deel, zo zijn er wijkverpleegkundigen, mensen vanuit de kinderopvang, vanuit onderwijs en gemeente.

Als een kind doorstroomt van het kdv of de peuteropvang naar de BSO, dan is de doorgaande lijn als volgt: mondeling, tevens dragen wij het kinddossier over.

Kinderen met opvallend gedrag

Wij maken de ontwikkelingsmomenten van de kinderen op de groep van dichtbij mee. Wij signaleren wanneer kinderen zich anders ontwikkelen dan hun leeftijdsgenootjes. Hierbij handelen wij volgens het 'Stappenplan bij kinderen met opvallend gedrag'. Deze is opgenomen in ons kwaliteitshandboek.

Wanneer ouders een kind aanmelden met een beperking of opvallend gedrag, dan bespreken wij eerst de mogelijkheden en eventuele aanpassingen, voordat wij over gaan tot opvang. Eventueel kan een 'proefperiode' worden afgesproken.

(Tijdelijke) bijzondere gezinsomstandigheden

Het is belangrijk dat wij op de hoogte zijn van bijzondere gezinsomstandigheden van de kinderen op de groep. Bijvoorbeeld een scheiding, ziekte van een ouder, een nieuw broertje of zusje.

Wanneer wij signaleren dat het gedrag van een kind verandert, dan houden wij het kind extra in de gaten en, indien het kind dit wil, krijgt het de ruimte om hierover met één van ons te praten. Diegene informeert dan ook de overige collega's en eventueel de teamassistent en/of manager en maakt afspraken over begeleiding in samenspraak met de ouders.

Tevens hebben wij een samenwerking met Yorneo. Ook deze instelling kunnen wij inschakelen als wij ons zorgen maken om een kind. Yorneo komt hier 2 x per jaar voor een preventieve groepsobservatie. Samen met een verpleegkundige van het consultatiebureau worden deze observaties besproken. Ook zijn er 2 keer in het jaar vergaderingen met alle kinderdagverblijven uit de gemeente Coevorden, de medewerkers van Yorneo en het consultatiebureau.

Verwijsindex

Wanneer wij zorgen hebben over een kind, bespreken wij dit met de ouders, het team en de manager. Indien nodig, verwijzen wij de ouders door naar een andere instantie.

Soms is het noodzakelijk om een signaal af te geven in de verwijsindex. Dit loopt dan via de aandachtsfunctionaris van Kids First COP groep.

De verwijsindex is een digitaal instrument waarmee professionals (zoals huisartsen, scholen, consultatiebureaus, de jeugdgezondheidszorg) elkaar kunnen 'vinden'. In de verwijsindex worden alleen naam, adres en woonplaats vermeld.

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

De veiligheid van kinderen staat voorop in de kinderopvang en ook bij ons!

Het kunnen signaleren van kindermishandeling is een belangrijke vaardigheid waarover iedere pedagogisch medewerker dient te beschikken. Als professional hebben wij hierin een belangrijke taak. Het gaat hier om kinderen in een kwetsbare leeftijdsgroep. Daarom werken wij ook met de landelijke meldcode. Deze is te vinden in het kwaliteitshandboek, maar nog sneller via de App.

Wanneer een van ons vermoedt dat een collega zich schuldig maakt aan seksueel misbruik of ander geweld jegens een kind, dan is hij/zij verplicht dit direct te melden bij de leidinggevende.

Pesten

Kleine kinderen kunnen nog niet bewust pesten. Zij kunnen nog niet goed inschatten wat het effect van hun gedrag is op andere kinderen. Dit begint pas voor het eerst rond de basisschoolleeftijd.

Pesten wordt bij ons niet geaccepteerd. Een plagerijtje mag wel, dat is goed voor de kinderen om hun incasseringsvermogen en gevoel voor humor te ontwikkelen.

Pesten is een ongelijkwaardige strijd. Pesten kan variëren van steeds terugkerende kleine pesterijen tot echte bedreigingen en lichamelijk geweld. Pesten kent vele vormen:

- Verbaal: kleineren, uitschelden, uitlachen, roddelen
- Lichamelijk: knijpen, laten struikelen, duwen, vechten
- Gebaren: b.v. een vinger langs je keel halen, middelvinger opsteken
- Buitensluiten: niet mee mogen doen, steeds bij activiteiten worden buitengesloten

- Cyberpesten: via telefoon, mail, facebook of WhatsApp (b.v. foto's of filmpjes van iemand op internet zetten zonder toestemming)
  - Afpersing: b.v. geld of voorwerpen opeisen in ruil voor met rust gelaten worden
- 'Onze' kinderen moeten zich veilig voelen. Daarom is het onze taak om de sfeer op de groep te bewaken en er voor te zorgen dat er op een sociale manier met elkaar wordt omgegaan. Zijn er signalen van pesten op de groep, dan bespreken wij dit met elkaar. Natuurlijk zijn ook de ouders hierin een belangrijke schakel. Gepest worden kan een traumatische ervaring zijn. Het pestprotocol geeft hierin handvatten. Deze is opgenomen in ons kwaliteitshandboek.

Uitstapjes

Een uitstapje biedt kinderen de mogelijkheid om nieuwe ervaringen op te doen. Ze ontdekken dat de wereld groter is dan het tot nu toe voor hen bekende wereldje. Voordat wij met de kinderen op stap gaan, houden wij rekening met de volgende zaken, welke ook terug te vinden zijn in ons kwaliteitshandboek:

- Wij hanteren de juiste beroepskracht/kind ratio;
- Wij nemen een telefoon mee, zodat wij hulp kunnen inroepen bij een calamiteit of ongeval én wij bereikbaar zijn voor ouders;
- Wij informeren ouders tijdig over het uitstapje;
- Vooraf vragen wij schriftelijk of via e-mail toestemming aan ouders;
- Wij nemen een actuele lijst met telefoonnummers van de ouders, de groep en noodnummers mee;
- De EHBO doos is compleet en deze nemen wij mee;
- Wanneer een van ons met eigen vervoer gaat, dan worden de wettelijke regels voor vervoer van kinderen in de auto toegepast en mag dit alleen als zij/hij een inzittendenverzekering heeft. Dit houdt in dat:
  - wij kinderen tot 1.35 m. in een autostoeltje vervoeren met een goedgekeurd zitje met ECE label;
  - wij altijd de veiligheidsgordel voor alle kinderen gebruiken;
  - wij kinderen niet in een autostoel laten zitten, waarbij de airbag is ingeschakeld;
- Zowel de kinderen als wijzelf zijn herkenbaar door bv een hesje of button.

Wanneer wij een wandelingetje gaan maken met de kinderen, zorgen wij er ook voor dat wij een telefoon bij ons hebben en dat de beroepskracht/kind ratio klopt.

Wanneer de kinderen meelopen, houden zij zich vast aan het looptouw. Dit is op elke groep aanwezig.

Tijdens uitstapjes voldoen wij aan het 4-ogen principe doordat wij met twee pedagogisch medewerkers of een pedagogisch medewerker en een stagiaire zijn.

Zwemmen

Zwembadjes op de groep zijn toegestaan, mits er altijd en constant toezicht aanwezig is. De risico's van het gebruik van een zwembadje zijn beschreven in het veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Wanneer wij foto's maken van de kinderen, doen wij dit alleen wanneer kinderen een kledingstuk over hun badkleding aanhebben.

Vanwege onvoldoende toezicht zwemmen wij nooit met kinderen in het zwembad of open zwemwater. Ook niet als ouders hiervoor toestemming zouden geven.

VVE (voor- en vroegschoolse educatie)

Op verschillende locaties van Kids First COP groep wordt gewerkt met een programma voor voorschoolse educatie. Dit is een programma gericht op taalontwikkeling, denkontwikkeling, rekenprikkel, motorische, creatieve en sociaal emotionele ontwikkeling.

Op onze locatie werken wij met het programma Piramide.

Wij zijn allemaal gecertificeerd voor het uitvoeren van dit programma.

Onze visie

Wij hebben voor dit programma gekozen omdat van oudsher in Coevorden wordt gewerkt met Piramide. In het verleden was dit een vereiste voor VVE, inmiddels is dat losgelaten. Niet alle scholen werken hiermee. Wij hebben op onze opvang niet veel VVE kinderen, deze kinderen zijn geïntegreerd in de reguliere opvang. Hoewel Piramide en Logo 3000 geïntegreerd is in onze hele werkwijze bieden wij in ieder geval op maandag-, dinsdag- en donderdagochtend VVE tussen 8.30-12.00.

Onze activiteiten en hoe de kinderen hierbij in hun ontwikkeling worden gestimuleerd

Wij hebben onze ruimte passend ingericht voor voorschoolse educatie. Natuurlijk hebben wij ook het benodigde (spel) materiaal, zoals officieel Piramide materiaal, denk hierbij aan vormenspellen, kleurenspellen en vormenspellen van groot naar klein.

Ook gebruiken wij de dagritmekaarten van Piramide en is de handpop aanwezig die we gebruiken in de kring.

We werken met hoeken en themakasten zodat de kinderen weten waar ze wat kunnen vinden. Zo hebben we een huishoek, waar veel gebruik van gemaakt wordt. Hier worden de persoonlijkheids- en sociaal-emotionele ontwikkeling, de taal- en denk-ontwikkeling en de oriëntatie op ruimte en tijd gestimuleerd, de kinderen kunnen hier rollenspellen spelen. Soms wordt de huishoek omgebouwd tot een themahoek, waar de kinderen zich kunnen inleven in het thema, bijvoorbeeld bij ziek en gezond maken we er een ziekenhuis van.

Daarnaast hebben we een taal en leeshoek, waar kinderen zelf een boekje kunnen pakken, of waar ze voorgelezen kunnen worden. Wij hebben ook een voorleescoördinator, die de zorg draagt voor deze hoek.

Ook hebben we een plek waar kinderen kunnen bouwen met blokken en waar ze met auto's en een garage kunnen spelen. Wij hebben een denk en rekenkast. Hier staat educatief materiaal in dat wij aanbieden, maar waar de kinderen ook naar kunnen vragen. Daar mogen ze dan aan tafel mee spelen. Verder hebben we nog een ontdektafel op de groep. Naast dat de kinderen hiernaar kunnen kijken, soms ruiken, en/of voelen, nodigt de tafel ook uit om over te praten en dat wordt dan ook veelvuldig gedaan, zowel door de kinderen onderling, als met ons. Tevens wordt deze tafel gebruikt bij de thema activiteiten.

Hieronder enkele voorbeelden van activiteiten die wij doen en hoe de kinderen hierbij in hun ontwikkeling worden gestimuleerd.

Taal

Hiervoor gebruiken wij Logo 3000: elke ochtend 2 minuten of fame. Wij doen dan een 'toneelstukje' waarbij wij de woorden die die week aangeleerd worden vaak herhalen. Deze woorden staan ook op de woordweb platen die op kindhoogte in de groep hangen. Ook lezen we voor (vaak staat 1 boek centraal per week, zodat deze vaak herhaald wordt), hebben we praatplaten van Piramide en we zingen liedjes.

Rekenen

Hierbij doen wij activiteiten als: kijk een pakje drinken, ik zet er nu nog 1 bij, hoeveel pakjes drinken staan er nu op tafel. Met fruit eten samen tellen hoeveel kinderen er zijn. Met opruimen b.v. zeggen 'pak nog maar een blokje'.

Motoriek

We stimuleren de ontwikkeling van de grove motoriek door: buiten te spelen, fietsen, steppen, gymmen, klimmen, klauteren, enz.

De fijne motoriek door: prikken, kleuren, plakken, scheuren, verven, enz.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

We stimuleren ze in het vrij spel, zodat ze samen gaan spelen. Leren delen, elkaar troosten, elkaar helpen, ze leren waar de grenzen liggen, zelfstandigheid stimuleren.

Ouderbetrokkenheid bij voorschoolse educatie

Wij betrekken de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind door elke keer met het ophalen een goede overdracht te doen. Ook houden we voortgangsgesprekken met ouders hoe het tot nu toe gaat.

Thema's kondigen wij van tevoren aan in ons krantje, dat 4 x per jaar uitkomt, zodat ouders weten welk thema eraan komt en hier thuis ook op in kunnen spelen.

Wij geven informatie over wat er gedaan wordt en nodigen ouders uit om ideeën daaromtrent aan te reiken en materialen aan te leveren betreffende het thema. Tevens komt in het krantje aan de orde wat we tijdens het laatste thema gedaan hebben.

Indien ouders binding hebben met, of bijvoorbeeld een beroep uitvoeren dat past in het thema, dan nodigen wij ze uit hier iets mee te doen op onze opvang.

Wij betrekken de ouders bij Piramide door een Kijktafel in te richten volgens het thema waar wij op dat moment mee werken. Dit nodigt uit om samen met het kind bij binnenkomst of vertrek over het thema te praten. De kijktafel wordt doorgevoerd op de groepen, daar is een thematafel of een ontdektafel.

Wij betrekken de ouders ook door het houden van een ouderavond. Daar komen wisselende thema's aan de orde. Wij houden ook een familieweek, waar ouders welkom zijn om mee te doen op de groep.

We plannen ouder gesprekken in voor de VVE-kinderen. Naast VVE werken we ook met Logo 3000, we hebben dit afgestemd op het Piramide programma. We hangen de te behandelen woorden in de gang, zodat de ouders weten welk woord er op dat moment aan de orde is en ze daar ook thuis aandacht aan kunnen besteden.

Ouderbetrokkenheid

Wij vinden het belangrijk om naar ideeën en zorgen van ouders te luisteren. Wij bieden hen de mogelijkheid tot samenwerking en afstemming.

Dit doen we door onder andere bij het brengen en halen bijzonderheden over het kind uit te wisselen.

Ook organiseren wij graag samen met ouders vieringen en/of bijvoorbeeld ouder en-/of thema-avonden.

Wij voeren (minimaal) jaarlijks een 10 minutengesprek aan de hand van het kindvolgsysteem of kinddossier. Ook is het altijd mogelijk voor ouders om een gesprek aan te vragen.

Twee tot vier keer per jaar ontvangen ouders een nieuwsbrief vanuit de organisatie.

Op onze locatie houden wij de ouders op de hoogte met briefjes/mails en het krantje dat elk kwartaal uit komt.

Wij hebben de ouderbetrokkenheid op onze locatie als volgt geregeld:

Wat	Hoe
Oudergesprekken	Intakegesprek Wenmoment 10-minutengesprek
Thema-avonden	Ouderavond
activiteiten	uitje Nieuwjaarsreceptie zomerfeest
Schriftelijke informatie	Briefjes/mails Krantje per kwartaal

Oudercommissie (OC)

Ouders kunnen inspraak hebben door zitting te nemen in een oudercommissie. Kids First COP groep streeft er naar dat er per locatie een oudercommissie aanwezig is.

Deze commissie is een klankbord voor ouders en voor onze organisatie waardevol. De OC adviseert gevraagd en ongevraagd over diverse onderwerpen.

Informatie over onze oudercommissie is te vinden in de rode map op de plank in de gang.

Social Media

Wij maken gebruik van beeldmateriaal en social media als communicatiemiddel, maar ook als marketinginstrument. Kids First COP groep streeft hierbij naar de juiste balans tussen 'veiligheid & privacy' in relatie tot 'openheid & communicatie'.

Alleen als ouders daar schriftelijk toestemming voor hebben gegeven, publiceren wij foto's van kinderen. Wij hebben een eigen facebookpagina die wij louter gebruiken om ouders leuke belevenissen van onze locatie te laten zien.

Ons gebouw en de omgeving

Onze leefruimte ziet er als volgt uit:

We hebben bakken met speelgoed, keukentje met tafel en stoeltjes, bedje met poppen, tafels met banken. Ook hebben we een babyhoekje met een kleed, bank, hangmat en een dubbele box.

Peutergroep: Hier hebben we een bouwhoek met grote en kleine blokken. Een tafel waar met Piramide materiaal (groot/klein, vormen, kleuren) zelfstandig kan worden gespeeld, een kijk/voeltafel, een tafel om aan te knutselen, een leeshoek, en een poppenhoek/keukentje.

Een uitgebreidere omschrijving is te vinden in de paragraaf over VVE.

Onze sanitaire ruimte ziet er als volgt uit:

Onze verschoontafel is in hoogte verstelbaar en heeft een uitschuifbaar trappetje. Er zit een scheiding tussen de kraan en de commode. We hebben een aparte kinderwc met dubbele wasbakjes en wc-verkleiner en potjes. Wij wassen onze handen met zeep en drogen ze af met papieren handdoekjes. In de kinder-wc hangt een zeepdispenser en er hangen handdoekjes. Deze worden tussen de middag en aan het einde van de dag verschoond. Wij maken het verschoonkussen schoon met een desinfecterend middel. De wc's worden aan het einde van de dag schoon gemaakt en tussendoor als het nodig is.

Onze slaapkamers zien er als volgt uit:

Onze slaapkamers zijn aangrenzend aan de leefruimtes. We beschikken over 2 slaapkamers, elke groep heeft zijn eigen slaapkamer. In totaal hebben we 12 bedjes. Beide groepen beschikken over een evacuatiebedje. We werken met babyfoons en kijken regelmatig bij de kinderen. Ieder kind heeft een eigen bakje met spulletjes.

Onze buitenruimte ziet er als volgt uit:

Wij hebben een zandbak met overkapping, glijbaan, wipkippen, buitenkeukentje, watertafel, doolhof, zitkuil, tunnel, rekstokken en een basket. Ook hebben we rijdend materiaal: fietsjes, autootjes, kruiwagens, loopautootjes, etc. Onze buitenruimte is omheind.

Wij delen onze buitenruimte met de bso.

Veiligheid en gezondheid

De afgelopen jaren voerden wij jaarlijks een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uit. Vanaf 2018 wordt dit anders en leggen wij onze risico's en afspraken vast in een veiligheids- en gezondheidsbeleid.

Dit beleid gaat over de voornaamste risico's met grote gevolgen voor de veiligheid of de gezondheid van de kinderen.

In de praktijk handelen wij zoals in dit veiligheids- en gezondheidsbeleid beschreven staat.

In het begin zullen de RI&E uit 2017 en het veiligheids- en gezondheidsbeleid nog wat 'door elkaar heen lopen', maar in de loop van 2018 verwachten wij er voldoende ervaring mee te hebben opgedaan om het veiligheids- en gezondheidsbeleid van onze eigen locatie te kunnen vastleggen.

Wij zullen dit dan ter advisering voorleggen aan onze oudercommissie.

Het vier-ogenprincipe

Op al onze kinderdagverblijven en bij de peuteropvang hanteren wij het vier-ogen principe. Dat betekent dat er altijd een volwassene mee kan kijken of luisteren. Voor onze organisatie hebben wij dit vastgelegd in het vier-ogenbeleid, welke is te vinden in het veiligheids- en gezondheidsbeleid. De belangrijkste afspraken zijn:

- Het vier-ogenbeleid stemmen wij af met de oudercommissie van de locatie. Jaarlijks, en indien nodig tussentijds, worden ouders geïnformeerd over aanpassingen van het beleid
- Wij kijken kritisch naar ons eigen handelen "*waarom doe ik de dingen zoals ik ze doe?*" en naar het handelen van onze collega's "*waarom doen zij de dingen zoals zij ze doen?*"
- Wij plakken ramen niet dicht met werkjes
- Wij kunnen altijd bij elkaars groep in- en uitlopen

Voor elke locatie zijn er speciale afspraken gemaakt m.b.t. het vier-ogenbeleid.

Op onze locatie is het vier-ogenbeleid als volgt geregeld:

- Bij ons staan de deuren (bijna) altijd open
- We lopen geregeld bij elkaar naar binnen.
- Verschoonruimte is op de groep.
- Wijkmanager/teamassistent komt onverwacht.
- Babyfoon in de slaapkamers.
- Groepen samenvoegen.
- Open aanspreekpunt.
- Open deuren beleid.
- Er is meer dan één volwassene op de locatie, of een achterwacht.
- Niks voor de ramen.
- Gedragscode kinderen en seksuele ontwikkeling.

Ziekte bij kinderen

Wanneer een kind ziek is, overleggen wij altijd met de ouders wat te doen. Koorts is daarbij niet altijd de graadmeter. Een kind met een lichte verhoging voelt zich soms minder ellendig dan een kind met een zware verkoudheid.

Een ziek kind voelt zich nog ongelukkiger en zieker in een drukke omgeving en kan niet de aandacht krijgen die het nodig heeft, zonder dat dit ten koste gaat van de aandacht voor andere kinderen van de groep. Onze graadmeter is daarom in eerste instantie hoe het kind zich op de groep handhaaft. Als een kind ongelukkig is in de groep wordt er altijd gebeld en overlegd met de ouders.

Medicijnen

Wanneer ouders ons verzoeken om bepaalde medicijnen(ook homeopathisch) aan hun kind te geven, dan is dit alleen mogelijk wanneer dit medisch verantwoord is en wanneer de ouders een medische verklaring tekenen. Deze verklaring ligt op onze locatie ter beschikking.

Aan het verzoek van de ouder om een kind gedurende de dag paracetamol toe te dienen om de koorts daarmee te onderdrukken geven wij geen gevolg.

Meer informatie hierover hebben wij opgenomen in ons kwaliteitshandboek.

Huisarts

Wanneer een kind gezien moet worden door de huisarts, dan houden wij er rekening mee dat een kind niet naar een andere huisarts gaat, als de ouders geen toestemming geven voor inzage in het digitaal dossier door een andere huisarts.

Besmettelijke ziekten

Besmettelijke ziekten worden al overgedragen in de incubatietijd. Meestal is het niet mogelijk om een besmetting als een griep of de waterpokken te voorkomen.

Wij overleggen altijd met de manager wanneer er een besmettelijke ziekte heerst. Indien nodig neemt de manager contact op met de GGD. Ouders informeren wij met een poster op de deur.

Wij maken gebruik van de App van het RIVM:

Calamiteiten

Bij een calamiteit denken wij bijvoorbeeld aan brand of explosie, een ongeval, een vermissing of ontvoering van een kind, een technische calamiteit zoals stroom, gas of waterstoring, een bommelding of agressie en dreiging.

Op onze locatie is een aantal medewerkers opgeleid tot bedrijfshulpverlener (BHV-er). In het calamiteitenplan van onze locatie staat vermeld wie dit zijn.

Een BHV-er is verantwoordelijk voor het coördineren van en/of handelen bij een calamiteit. Zij is getraind in de volgende zaken:

- basisprincipes brandbestrijding, zoals het oefenen met blusapparaten
- wat te doen bij een evacuatie (verantwoordelijkheden en bevoegdheden)
- communicatie met externe hulpverleners
- (kinder) EHBO waaronder levensreddend handelen

Achterwacht

Wanneer iemand van ons alleen op de locatie is, draagt zij/hij altijd een draadloze 'mobiele' telefoon bij zich.

Voor haar/hem is altijd duidelijk, wie hij/zij kan bellen als ondersteuning nodig is.

Op onze locatie is dat doorgaans een pedagogisch medewerker die binnen 15 minuten op de locatie kan zijn.

Index kwaliteitshandboek

Hierbij een greep uit het overzicht van de formulieren en protocollen voor pedagogisch medewerkers.

Beroepscode

Buikslapen

Dieren

Hitte protocol

Hygiëne

Medicijnverstrekking

Meldcode

Ongevallen

Ontruiming

Pesten

Kinderen met opvallend gedrag

Uitstapjes

Veiligheids-en gezondheidsbeleid

Vermissing

Vier-ogen principe

Voedingsbeleid

